

**Latvijas Bankas noteikumu projekta
"Minimālās prasības apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību pārvaldības
sistēmai" anotācija**

Nosaukums	Minimālās prasības apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību pārvaldības sistēmai
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas likuma 53. panta sestā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Minimālās prasības apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību pārvaldības sistēmai" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 3. novembra normatīvos noteikumus Nr. 208 "Pārapsdrošināšanas sistēmas izveides normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 208).</p> <p>Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi nodrošināt, ka apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrības, kuru uzraudzību nodrošina Latvijas Banka (turpmāk – apdrošināšanas sabiedrība), izveido to darbības raksturam, apjomam un sarežģītībai piemērotu, visaptverošu un efektīvu pārapsdrošināšanas sistēmu.</p> <p>Noteikumu projekts nosaka prasības apdrošināšanas sabiedrību pārapsdrošināšanas sistēmai un tajā iekļaujamajiem elementiem, tai skaitā personu, kuras minētas Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas likuma 58. panta pirmajā daļā un 61. panta pirmajā daļā, atbilstības un piemērotības novērtēšanai, risku pārapsdrošināšanai, piesardzīgas ieguldījumu veikšanas principa ievērošanai, iekšējai kontrolei, ārpakalpojumu izmantošanai un grupas pārapsdrošināšanai.</p> <p>Salīdzinājumā ar Noteikumiem Nr. 208 noteikumu projektā ir precizētas atsauces uz Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģēto regulu (ES) Nr. 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr. 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas jomā (Maksātspēja II), Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotajiem normatīvajiem noteikumiem, kā arī mainīts noteikumu nosaukums un saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas likumā noteikto deleģējumu svītrots regulējums, kas paredz noteikumu prasības piemērot ārvalstu apdrošinātāju filiālēm.</p>
Leģitīmais mērķis	Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.

	<p>Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina konkrēto finanšu tirgus dalībnieku tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.</p> <p>Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus uzraugs jeb Latvijas Banka, un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam.</p> <p>Nosakot tirgus dalībniekiem prasības un veicot šo prasību ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteikto pienākumu – veicināt ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.</p> <p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai apdrošināšanas sabiedrībās veicinātu vienotu un precīzu regulējošo prasību piemērošanu korporatīvās pārvaldības jomā un vienlaikus nodrošinātu Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģētajā regulā (ES) Nr. 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr. 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas jomā (Maksātpēja II) noteikto prasību pārvaldības sistēmas ietvara izveidošanai piemērošanas kārtību, kā arī Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes pamatnostādnes EIOPA-BoS-14/253 "Pārvaldības sistēmas pamatnostādnes" ietverto ieteikumu īstenošanu.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Nosakot vienotas prasības pārvaldības sistēmas izveidošanai, tiek nodrošināta vienota apdrošināšanas sabiedrību izpratne un pieeja regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai, kas ir būtisks faktors, lai nodrošinātu apdrošināto personu un aizdevuma ņēmēju interešu aizsardzību un finanšu tirgus stabilitāti.</p> <p>Līdz ar to atbilstošākais veids, kā noteikt apdrošināšanas sabiedrībām vienotas prasības pārvaldības sistēmas izveidošanai, ir izdot tām saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu apdrošināšanas sabiedrībām juridiski saistoši. Turklāt noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošās normas skaidri norāda uz noteikumu izstrādi, kas ļauj Latvijas Bankai ne tikai efektīvāk īstenot no Latvijas Bankas</p>

	<p>likuma izrietošās tiesības un pienākumus apdrošināšanas sabiedrību uzraudzībā, bet arī veicinās apdrošināto personu un aizdevuma ņēmēju interešu aizsardzību.</p> <p>Vienlaikus ar noteikumu projektu tiek noteiktas prasības, kuras Latvijas Banka uzraudzības ietvaros var konkrēti kontrolēt un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot apdrošināšanas sabiedrībai korektīvos pasākumus vai sankcijas.</p> <p>Respektīvi, normatīvais akts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar noteikumu projekta ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība). Otrkārt, nav iespējams pēc būtības īstenot citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzību ar citiem līdzekļiem, kā arī nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Treškārt, sabiedrības labums no normatīvā akta prasību piemērošanas ir lielāks par nelielu papildu slogu un resursu ieguldījumu, kas konkrētajai apdrošināšanas sabiedrībai varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsvēr sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi stabilāka finanšu sektora veidā.</p>
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai.
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Ar noteikumu projektu apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām, kas darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likumu, netiek noteiktas jaunas prasības pārvaldības sistēmas izveidošanai. Noteikumu projektā ietverta prasību izdošana jaunā redakcijā nerada papildu administratīvo slogu tirgus dalībniekiem, uz kuriem ir attiecināmas noteikumu projekta prasības.
Saistītie dokumenti	<p>Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likums; 2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 3. novembra normatīvie noteikumi Nr. 208 "Pārvaldības sistēmas izveides normatīvie noteikumi"; 3) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 25. augusta normatīvie noteikumi Nr. 136 "Ziņojuma par apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrības maksāspēju un finansiālo stāvokli sagatavošanas normatīvie noteikumi"; 4) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 22. decembra normatīvie noteikumi Nr. 248 "Apdrošinātāju un pārapirošinātāju maksāspējas kapitāla prasības un pašu kapitāla aprēķināšanas normatīvie noteikumi"; 5) Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģētā regula (ES) Nr. 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr. 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksātnespēja II);

	6) Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes pamatnostādnes EIOPA-BoS-14/253 "Pārvaldības sistēmas pamatnostādnes" .
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projekts nav jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts 2023. gada 20. decembrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", aicinot iesniegt priekšlikumus līdz 2024. gada 10. janvārim. Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību 2023. gada 21. decembrī individuāli tika informēta Latvijas Apdrošinātāju asociācija.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā par noteikumu projektu netika saņemti priekšlikumi, iebildumi vai komentāri. Noteikumu projekts 2024. gada 13. februārī tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, kurā par to netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi, atbalstot noteikumu projekta iesniegšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.